

dog gøre opmærksom paa, at den Politik, man her driver, og som jo egentlig er en ren Handelspolitik; Bazarpolitik kan man vel ikke sige, men den Politik, som man nu driver, er dog noget lignende. Denne Politik kan ganske vist skaffe os saadanne Resultater, men de ere efter min Mening dyrt købte, meget dyrt købte, og det er som sagt tvivlsomt, om man ikke kunde have faaet disse Resultater alligevel. Thi det maa jeg dog gøre opmærksom paa, at naar her staa 300,000 Kr. opført til Højskolerne og Landbrugs-skolerne, ere Forholdene jo saaledes, som det ærede Medlem meget vel ved, at Folkehøjskolerne og deres Elever allerede forud for Provisoricaarene have faaet 155,000 Kr. Men i Provisoricaarene kom der en Stemning op imod Højskolerne; man beskyldte dem for at være ventresindede, for at drive Agitation og saa fremdeles, en Beskyldning, som i mange Henseender var fuldstændig uberettiget. Siden er Tilskuddet ganske vist provisorisk blebet nedsat, men 140,000 Kr. have de dog faaet. Disse 140,000 Kr. maa vi jo holde uden for de 300,000 Kr., da det er det nuværende Tilskud. De 120,000 Kr. til Landbrugs-skolerne kan det dog ikke have været vanskeligt at faa ført igennem; dem har man dog vel ikke behøvet at give stort for. Efter som Ministeren selv har foreslaaet, og Landstinget har tiltraadt dem, skulde man vel ikke betale store Summer for at faa dem. Naar vi saa tælle sammen og trække fra, kommer vi endelig til det Resultat, at der her naas et forhøjet Tilskud paa 40,000 Kr. Jeg tror, det er et Tal, som holder Stik; disse 40,000 Kr. er det da, som det ærede Medlem sammen med sine Meningsstæller ved sin Underhandlingspolitik har naaet at skaffe Højskolerne her; det er det store Resultat. Men hvad har det ærede Medlem været med til at give for disse 40,000 Kr., som er vor Ret? Derfor har man været med til at give forhøjede Lønninger dels til de lærde Skoler, dels til Universitetet, for over 50,000 Kr. (Bust: 15 ny Lærere.) Ja vel, de 15 ny Lærere ere jo medregnede. Det mener jeg er dyrt købt, naar man skal have en saadan Ret, som Folkehøjskolerne og Landbrugs-skolerne utvivlsomt have, og man ved, at Folkehøjskolerne og Landbrugs-skolerne fra alle Sider ere anerkendte som et godt Middel i Folkeoplysningens Tjeneste, og man saa skal købe en saadan Sum, et aarligt Tilskud af 40,000 Kr. mere, end man tidligere har haft, ved at give Lønninger, for over 50,000 Kr., ny Lønninger som man ellers ikke vilde give, thi man vilde jo ellers ikke give disse Lønninger, uden man fik noget andet derfor,

uden at man fik omordnet disse Skolers Forhold og deslige. Dette, mener jeg, er dyrt købt. Nu var der et æret Medlem, som afbrød og sagde, at Højskolerne vare ogsaa komne med. Men jeg tror, at de ærede Medlemmer havde staaet lige saa godt, naar de havde holdt Højskolerne uden for. Thi det vide vi jo alle sammen, at Højskolerne vare Regeringens Program forud for forrige Valg, og det maatte vel dog ikke være vanskeligt at faa noget ført igennem, som Regeringen selv har optaget paa sit Program. Det var det, jeg begærede Ordet for over for det ærede Medlem. Naar han vilde fremhæve, at det var næppe lykkedes at føre en saadan Lov igennem, uden at man havde noget at give derfor, og uden at man gav noget derfor, saa tror jeg, at det næppe holder Stik, tværtimod. De Løbe, som her foreligger om Landbrugs-skolerne og Folkehøjskolerne, ere i og for sig vel begrundede og kunde vist meget godt være førte igennem, naar Tinget havde holdt fast paa sit velbegrundede Standpunkt og i alt Fald ere de, ved det vi her give for dem, dyrt købte.

Berntsen: Det ærede Medlem begyndte med at sige, at dette Lovforslag havde nogle Pletter, men han var saa venlig at indrømme, at det, han saaledes kaldte Pletter, sad paa Lovforslaget, da det gik herfra til det andet Ting, saa det er ikke værdt at opholde sig videre derved. Dog skal jeg gøre den Bemærkning, at naar det ærede Medlem beklagede sig over, at det nu var fæstet, at Skoleraadene skulde foretage Uddelingen til fattige Elever i Stedet for Amtsrådene, saa vil det ærede Medlem indrømme mig, at naar Ordningen bliver som her foreslaaet, at Skolerne fortære under Kultusministeriet, saa kan der ikke godt tænkes nogen anden Fremgangsmaade end den, at Skoleraadene maa foretage Uddelingen, thi Amtsrådene fortære jo net ikke under Kultusministeriet. Dertil kommer jo endvidere, at disse Understøttelser til fattige Elever kunne søges, ikke blot af Elever fra Landet, men ogsaa af fattige Elever fra Købstæderne. Men disse have, som bekendt, kun et eneste Organ mellem sig og Ministeren i denne Sag, og det er Skoleraadene. Købstæderne have jo ingen delegerede i Amtsrådene, men kun i Skoleraadene. Det forekommer mig derfor ret rimeligt, at de ogsaa have deres Talsmænd i disse Raad. Det skal jeg imidlertid ikke opholde mig ved, det er ikke værdt at gaa videre ind paa dette Spørgsmaal, der har allerede været talt for meget om den Ting, som for os ikke er saa værdifuld, som det